

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УРТА БАЛТАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

2019 ел, 8 ноябрь,

N 157

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Урта Балтай авыл жирлегендә бюджет процессы турындағы нигезләмәне раслау хакында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Урта Балтай авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Урта Балтай авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне расларга.

2. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы сайтында жирлек бүлгендә урнаштырырга һәм Урта Балтай авыл жирлегенең мәгълүмат стендларына куярга.

**Урта Балтай авыл
жирлеге башлығы**

Р.К. Хәбибуллин

Татарстан Республикасы
Апас муниципаль районы
Урта Балтай авылы җирлеге Советының
8 ноябрь, 2019 ел 157 номерлы каары белән
расланган

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Урта Балтай авыл җирлегендә бюджет процессы турында нигезләмә

Бүлек I. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Бюджет-хокук мөнәсәбәтләре

1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Урта Балтай авыл җирлегендә бюджет процессы турында әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Урта Балтай авыл җирлеге җирле үзидарә органнары (алга таба - Жирлек) һәм бюджет процессында башка катнашучылар эшчәнлеген җирлек керемнәрен формалаштыру һәм бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру, муниципаль алышмаларны үтәү, муниципаль бурычны җайга салу процессында регламентлаштыра; Жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, аны үтәүне тикшереп тору, бюджет исәпкә алышын гамәлгә ашыру, бюджет хисаплылыгын төзү, карау һәм раслау барышында регламентлаштыра.

2. Жирлектә бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодекслары, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Әлеге Нигезләмә максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексында (алга таба - Россия Федерациясе Бюджет кодексы), Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган башка федераль законнарда билгеләнгән мәгънәләрдә төшөнчәләр һәм терминнар кулланыла.

2 статья. Жирлек бюджетының хокукый рәвеше

1. Жирлек бюджеты Урта Балтай авыл җирлеге Советы каары формасында эшләнә һәм раслана.

3. статья. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы тубәндәге этапларны үз эченә ала: - жирлек бюджетының проектын төзү; - жирлекнең бюджетын карау һәм раслау; - Жирлек бюджетын үтәү; - муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

4 статья. Жирлектә бюджет процессында катнашучылар

Жирлектә бюджет процессында тубәндәгеләр катнаша:

- Урта Балтай авыл җирлеге башлыгы (алга таба - Жирлек башлыгы);
- Урта Балтай авыл җирлеге Советы (алга таба - Жирлек советы);
- Урта Балтай авыл җирлегенең башкарма комитеты (алга таба - Жирлекнең башкарма комитеты);

- Урта Балтай авыл җирлегенең ревизия комиссиясе (алга таба - Жирлекнең Ревизия комиссиясе); бюджет акчаларының баш бүлүчеләре (бүлүчеләре); бюджет керемнәренең баш администраторлары (администраторлары); бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары); бюджет

акчаларын алучылар.

5 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек советы жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турындагы хисапларны карый һәм раслый, жирлек Советы үткәрә торган тыңлаулар барышында һәм депутат таләпләренә бәйле рәвештә бюджет үтәлешенең аерым мәсьәләләрен карау барышында тикшереп торуны гамәлгә ашира, тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнарының хокукий статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашира., "Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенең закон чыгару (вәкиллекле) һәм башкарма органнарын оештыруның гомуми принциплары турында" 1999 елның 6 октябрендәге 184-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контролль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары белән, муниципаль берәмлеге Уставы белән, шулай ук Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның «Урта Балтай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнгән.

2. Жирлекнең башкарма комитеты бюджет проектын төзүне тәэммин итә, аны кирәклे документлар һәм материаллар белән жирлек советын раслауга кертә, бюджеттара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яисә) бирү тәртибен әшли һәм раслый, Әгәр Татарстан Республикасы Бюджет Кодексында башкасы карапмаган булса, бюджет үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэммин итәләр, бюджет үтәлеше турында хисапны жирлек Советы раславына тапшыралар, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэммин итәләр, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашиялар., билгеле бер Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы һәм (яки) кабул ителгән, аның нигезендә норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) теркәүнең бюджет правоотношения.

3. Бюджет акчаларын баш бүлүче түбәндәгә бюджет вәкаләтләренә ия:

1) расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэммин итә;;

2) үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм андан файдаланучылар исемлеген тәзи;;

3) расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

4) бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашира, бюджет ассигнованиеләренең нигезләнүен тәшкил итә;

5) бюджет язмасын тәзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләренең лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм бюджет акчаларын алучыларга булә һәм бюджетның тиешле өлешен ути.;

6) бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

7) жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

8) казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

9) муниципаль биремнәр тәзи һәм раслый;

10) максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар

тарафыннан бирелгендә билгелөнгөн шартларны, максатларны һәм тәртипләрне үтәүне тәэммин итә;

12) бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет Хисабын формалаштыра;

12.1) жирлек исеменнән аңа караган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

13) бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган РФ Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителә торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгелөнгөн башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

4.Бюджет акчаларын бүлүче түбәндәге бюджет вәкаләтләрене ия:

1)тиешле бюджет чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра;

2)бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындағы бүлүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

3) бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәрту буенча үз карамагындағы бюджет акчаларын баш бүлүчегә тәкъдимнәр кертә;

3.1)максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансферларны, шулай ук әлеге Кодекста билгелөнгөн башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгендә билгелөнгөн шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәэммин итә;

4) бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгелөнгөн очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындағы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5.Жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче авыл жирлеге исеменнән жирлеккә карата дәгъвалар буенча жавап бирүче вәкиле буларак чыгыш ясый:

1) жирле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл қылмавы) нәтижәсендә физик затка яисә юридик затка, шул исәптән законга яисә башка хокукий актка туры килми торган жирле үзидарә органнары актларын чыгару нәтижәсендә китерелгән зиянны каплау турында;

2) казна учреждениесе булып торучы бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары житәрлек булмаганды, аның акчалата йөкләмәләрен үтәу өчен тапшырыла торган бюджет йөкләмәләре лимитлары житәрлек булмаганды.;

3)Федераль закон нигезендә жирлек мәнфәгатьләрен Россия Федерациисе Бюджет законнары нигезендә жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең вәкаләтләрен гамәлгә ашыручи орган тәкъдим итә торган башка дәгъвалар буенча.

6.Бюджет керемнәренең баш администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләрене ия:

бюджет керемнәре администраторлары исемлеген төзи;

* урта сроклы финанс планын һәм (яки) бюджет проектын төзу өчен киräклे белешмәләр бирә;;

касса планын төзу һәм алып бару өчен мәгълүмат бирә;

бюджет керемнәре баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганаклары исемлеге нигезендә бюджет керемнәре чыганаклары реестрын алып бара;

Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгелөнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

* РФ Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгелөнгөн башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7.Бюджет керемнәре администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләрене ия:

* бюджетка түләүләр, пенялар һәм алар буенча штрафларны исәпләү, исәпкә алу һәм аларның дөреслегенә, тулы һәм үз вакытында башкарлынуң контролъдә тотуны гамәлгә ашыра;

бюджетка түләүләр, пенялар һәм штрафлар буенча бурычларны түләттерүне гамәлгә ашыра;

бюджетка, пеняларга һәм штрафларга артык түләнгән (алынган) түләүләрне, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында Карап кабул итә һәм, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен, Федераль казначылык органына йөкләмә бирә.;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләрне зачет (төгәлләштерү) турында Карап кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә тапшыра;

бюджет керемнәренең баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет керемнәренең баш администраторына бюджет керемнәренең тиешле баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәkle белешмәләрне һәм бюджет хисаплылыгын төзи һәм тапшыра;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр өчен физик һәм юридик затлар тарафыннан акча түләү, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен формалаштыру чыганагы булган башка түләүләр өчен кирәkle мәгълүматны "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртип нигезендә дәүләт һәм муниципаль түләүләр турында Дәүләт Мәгълүмат Системасына бирә";

бюджетка түләүләр буенча бурычларны түләттерүгә өметсез дип тану турында Карап кабул итә;

* РФ Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8.Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы түбәндәгә бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары исемлеген төзи;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне аның карамагына бүлеп бирелгән ассигнованиеләрдән файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторларына караган бюджет ассигнованиеләрен бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләренең нигезләнүен тәшкил итә.

9.Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторы түбәндәгә бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының бюджетка үз вакытында һәм тулы күләмдә керүен контролъдә tota;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетка керүләрне һәм түләүләрне тәэмин итә;

бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының тиешле баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира, аның карамагында булган бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира

10. Жирлекнең ревизия комиссиясе бюджет вәкаләтләрен башкара:

аудиту нәтижәлелеген, направленному билгеләүгә экономности һәм нәтижәлелеген бюджет чарапарын куллануны;

жирлек бюджеты түрындагы карап проектларын, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезле булуын тикшерү;

муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкландырылған житешсезлекләрене бетерү һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (алга таба-бюджет акчаларының Баш администраторлары) эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

"Россия Федерациясе Хисап палатасы түрында" 2013 елның 5 апрелендәге 41-ФЗ номерлы Федераль законда һәм "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары түрында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча фикер алыштылар.

11. Бюджет акчаларын алучылар:

1. Бюджет акчаларын алучы түбәндәгэ бюджет вәкаләтләренә ия:

1) бюджет сметасын төзи һәм башкара;

2) житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

3) үзенә каралган бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның нәтижәлелеген, максатчан характеристын тәэммин итә;

4) бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәрту буенча тиешле тәкъдимнәр кертә;

5) бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәэммин итә);

6) бюджет хисаплылыгын төзи (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэммин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет хисаплылыгын бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) тапшыра;

7) бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган РФ Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән башка вәкаләтләре гамәлгә ашира.

6 статья. Жирлек бюджеты керемнәре.

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар түрындагы законнар, башка мәжбүри түләүләр түрындагы законнар нигезендә формалаша.

7 статья. Жирлек бюджеты чыгымнары.

1. Жирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимияте

органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен Россия Федерациясе законнары, халыкара һәм башка шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елышында һәм план чорында жирлек бюджеты акчалары исәбеннән үтәлергә тиешле Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

8 статья. Жирлек бюджеты дефициты.

1.Жирлек бюджеты кытлығы, кире кайтарылмың торган түләүләрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәрнән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәренең расланган еллық гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Бюджет турында жирлек Советы карары белән жирлек милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрнән керемнәр кытлығын финанслау чыганаклары составында расланган очракта һәм (яисә) жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар киму очрагында жирле бюджет кытлығы күрсәтелгән керемнәр суммасы һәм жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар күләме чикләрендә әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә мөмкин.

2. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллық хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән жирлек бюджеты дефициты РФ Бюджет кодексының 92.1 статьясындағы 3 пунктында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

9 статья . Жирлек бюджеты кытлығын финанслау чыганаклары.

1.Жирлек бюджеты кытлығын эчке финанслау чыганаклары составына кертелә:

номиналь бәясе Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле көзгөзләрне урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындағы аерма;

жирлек арасында Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындағы аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындағы аерма жирлек бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындағы аерма (статья 2007 елның 2 августындағы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

жирле бюджет кытлығын эчке финанслауның бутән чыганаклары.

2.Жирлек бюджеты кытлығын эчке финанслауның башка чыганаклары составына кертелә:

керемнәр сатудан акцияләр һәм башка формаларын капиталында катнашу, жирлек милкендәге;

жирлек бюджеты чарапары буенча курс аермасы;

Гарант тарафыннан муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хоккукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хоккукы гарантка юл кую белән бәйле очракта, жирлек гарантияләрен үтәүгә Россия Федерациясе валютасында жибәрелә торган акчалар күләме;

жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен Россия Федерациясе валютасында түләүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

жирлек бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетының юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындағы аерма юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы;

жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындағы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерма-жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта.

3.Ағымдагы финанс елы башына жирлек бюджеты акчалары (статья 2007 елның 2 августындағы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) ағымдагы финанс елы башына муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә ағымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, шулай ук жирлек Советы каары белән билгеләнә торган күләмдә ағымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм район исеменнән төzelгән товарлар белән тәэммин итүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә, финанс хисап елында финанс хисап елында бирелүе күрсәтелгән субсидияләр алучыларның финанс тәэминаты чыганагы булган акчалата йөкләмәләрен жирлек бюджеты түрләндеги каарда каралган очракларда файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калдыгы суммасыннан артмаган күләмдә түләү өчен кирәклө сумма чикләрендә гамәлгә ашырылган юридик затларга субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләре каралган.

4.Жирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына кертелә:

максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуку барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән жирлекнең муниципаль гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме.

10 статья. Муниципаль бурыч алулар һәм муниципаль бурыч

1. Муниципаль бурыч алулар дигәндә жирлек исеменнән муниципаль кыйммәтле көгазыләрне урнаштыру юлы белән һәм кредитлар рәвешендә жирлек бюджетына заем акчаларын жәлеп итү күздә тотыла.

2.Муниципаль эчке бурыч алулар дигәндә муниципаль кыйммәтле көгазыләрне урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан авыл жирлекке исеменнән жирлек бюджетына заем акчаларын жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3.Муниципаль эчке бурыч алулар жирлек бюджеты кытлыгын финанслау, шулай ук жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү, финанс елы дәвамында жирлек бюджеты счетларында калган акчаларны тулыландыру максатларында гамәлгә ашырыла.

4.Муниципаль тышкы бурыч алулар дигәндә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирлек исеменнән жирлек бюджетына федераль бюджеттан кредитлар жәлеп итү күздә тотыла, алар буенча жирлекнең чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

5.Муниципаль тышкы бурыч алулар Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

6.Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукуна жирлек исеменнән жирлек башкарма комитеты ия.

11 статья. Муниципаль гарантияләр бирү.

1.Муниципаль гарантияләрне бирү Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турында жирлек Советы каары, жирлек башкарма комитеты каарлары нигезендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре нигезендә гамәлгә ашырыла. шулай ук шартта муниципаль гарантия бирү турында шартнамә:

принципальның финанс хәлен анализлау үткәру;

принципальның әлеге Кодексның 93.2 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган гарантиянең кайсы да булса өлешендә үтәлүгө бәйле рәвештә принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәэммин итүне тәэммин итүне принципалның тиешле таләпләренә туры килүе турында;

жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча, Россия Федерациясе бюджет системасына мәжбүри түләүләр буенча, шулай ук жирлеккә элек бирелгән муниципаль гарантияләр буенча жайга салынмаган йөкләмәләр буенча кичектерелгән бурычлар булмау сәбәпле, принципалга, аның поручительләренә (гарантларына) туры килми.

2.Коммерциячел булмаган характердагы гарантия очрагы килеп туганды барлыкка килгән зыянны каплау буенча йөкләмәләрене тәэммин итү өчен муниципаль гарантия биргәндә, шулай ук гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуыннан башка принципалның финанс хәлен анализлау үткәрелмәскә мөмкин. Курсәтелгән гарантияләр бирелгәндә Гарант тарафыннан принципалга карата регресс таләпләре куелуга бәйле рәвештә барлыкка килергә мөмкин булган принципал йөкләмәләрен үтәүне тәэммин итү таләп ителми.

3. Бирелгән гарантияләрне исәпкә алу, муниципаль гарантияләр белән тәэммин ителгән принципал йөкләмәләрен үтәү, шулай ук бирелгән муниципаль гарантияләр буенча Гарант тарафыннан түләүләрнең башкаралуын исәпкә алуны жирлекнән башкарма комитеты алыш бара.

12 статья. Жирлек бюджетына субсидияләр һәм бюджетара трансферлар

1. РФ Бюджет кодексы таләпләренә туры китереп кабул ителә торган жирлек каарлары белән каралган очракларда һәм тәртиптә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 пунктында курсәтелгән субсидияләр бирүненең максатлары һәм шартлары жирлек Советы каары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган, бюджеттан субсидия бирелә торган жирле администрацияләр арасында килешүләр белән билгеләнә.

3.Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган очракларда һәм тәртиптә каралган очракларда, Апас муниципаль районы бюджетына төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансферлар бирелергә мөмкин.

II кисәк. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӘЗҮ

13 статья. Жирлек бюджеты проектын тәзү тәртибе һәм сроклары

1.Жирлек бюджеты проекты Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителгән әлеге Нигезләмә нигезендә жирлекнән башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә.

2.Жирлек бюджеты проекты өч елга - Чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

3.Авыл жирлекке бюджеты проектын тәзү-жирлек Башкарма комитетының аерым бер өстенлеге.

14 статья. Социаль-икътисадый үсеш фаразы

1.Бюджет проекты чыгым йөклөмөләрен финанс белән тәэммин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

2.Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә өч елдан да ким булмаган вакытка эшләнә.

3.Авыл жирлегенең үсеш фаразлары жирлек Советына бюджет проектын керту турында Карап кабул итү белән бер үк вакытта жирлек башкарма комитеты тарафыннан да хуплана.

4.Бюджет проектын төзү һәм карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәрту бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

15 статья. Жирлек бюджеты керемнәрен фаразлау

1. Жирлек бюджетының керемнәре жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә, жирлек Советына жирлек бюджеты, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының салым булмаган керемнәрен билгели торган карап проекты кертелгән очракта фаразлана.

2.Жирле салымнар турындагы каарларга үзгәрешләр керту турында жирлек Советы каарлары, жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган, жирлек Советы каарлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карап проекты жирлек Советына кертелгән көнгә кадәр кабул итепергә тиеш.

3.Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукий актларына жирлек Советына кертелгәннән соң кабул итепергә үзгәрешләр, Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карап проекты Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча жирлек Советының күрсәтелгән каарларының үз көченә керүе турындагы нигезләмәләр булырга тиеш.

16 статья. Муниципаль программалар

1.Жирлекнең муниципаль программалары жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

2.Жирлекнең муниципаль программаларын тормышка ашыру сроклары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

3.Жирлекнең муниципаль программаларын эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында каарлар кабул итү тәртибе жирлек башкарма комитеты карапы белән билгеләнә.

4.Муниципаль программаларны тормышка ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган жирлек башкарма комитеты карапы нигезендә, бюджет чыгымнарының максатчан статьясы һәр программа буенча жирлек бюджеты турындагы карап белән раслана.

5.Жирлекнең Чираттагы финанс елыннан башлап тормышка ашырылырга тәкъдим итепергә муниципаль программалары, шулай ук жирлекнең элек расланган муниципаль программаларына үзгәрешләр жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән срокларда расланырга тиеш.

6.Жирлекнең муниципаль программаларын жирлек бюджеты турындагы карап үз көченә кергән көннән ике айдан да соңга калмыйча яраклаштырырга тиеш.

7. hər muunicipal programma buencha eł saen any tormышka aşyruynyң nətiжələlegən bəyləy үtkərelə. Kürsətelgən bəyləyune үtkəry tərtibə həm anyň kriteriyaları şirlek bашкарma komitety tarafyndan bilgelənə.

8. Kürsətelgən bəyləy nətiжələre buencha, şirlek bашкарma komitety tarafyndan, chirattagı finans elyinndan bashlap, şirlekneq raslanangan muunicipal programmasynndan bashlap, tuktatylaryga jek үзgərtergə, shul isəptən şirlekneq muunicipal programmasyn finans belən təemin itugə budget assigнованиелəre küləmen үzgərtü kirekləge turynnda Karar kabul itelerə məmkin.

III Кисək. КАРАР ПРОЕКТЫН КАРАУ HƏM RASLAU

17 статья. Гомуми нигезлəмəлər

1. Şirlek budgetes турындагы каарда budget керемnərenəq гомуми küləme, chygymnarның гомуми küləme, budget deficit (профицит), shulay uk Rossiya Federasiyasıse Budget kodexsynda, əleqe Nigezləmədə bilgeləngən baska kürsətketchələr kərə torğan budgetnyң təp xarakteristikaları buluryga tiesh.

2. Şirlek budgetes kaarary belən raslana:

budget kermərenəq Baş administratorlary Isemlege;

budget kytlygyıñ finanslau chyganklarynyң Baş administratorlary Isemlege;

budget assigнованиелəren Chirattagı finans elyına (Chirattagı finans elyına həm plan choryna) budget chygymnarı klassifikasiyaseñeq chygymnar tərləre büləkləre, büləkchələre, tərkemnəre (tərkemnəre həm tərkemchələre), maksatcan stättuları (muunicipal programmalar həm eşchənlək programmasız yonəleshələre), tərkemnəre (tərkemnəre həm tərkemchələre), tərkemnəre (tərkemnəre həm tərkemchələre), tərkemnəre (tərkemnəre həm tərkemchələre) buencha bülü (statya 2007 elnyң 2 avgustyndagı 38-TP3 numberly Tatarstan Respublikası zakony rедакцияsendə) Chirattagı finans elyına (Chirattagı finans elyına həm plan choryna), shulay uk şirlek Sovetleri kaarary belən bilgeləngən ochraklarدا budget chygymnarın klassifikasiyələ büləkləre həm büləkchələre buencha;

Chirattagı finans elyına həm plan choryna (Chirattagı finans elyına həm plan choryna) budget chygymnarynyñ vedomstvo strukturasy);

gavami normativ yəkləmələrne үtəygə yonəldərləgən budget assigнованиelərenəq гомуми küləme;

Chirattagı finans elynda həm plan chorynnda (Chirattagı finans elynda həm plan chorynnda) Rossiya Federasiyasıse budget sistemasynyñ baska budgetlaryna birelə torğan budgetara transfertlar küləme (statya 2007 elnyң 2 avgustyndagı 38-TP3 numberly Tatarstan Respublikası zakony rедакцияsendə));

plan chorynyñ ikenche elyına, Chirattagı finans elyına həm plan chorynyñ berenche elyına budget raslanangan ochrakta, şartlys rəvəştə raslanangan (raslanangan) chygymnarynyñ гомуми küləme budget chygymnarynyñ гомуми küləmenəq kimenə 2,5 percentes küləmenədə (maksatcan bilgelənəshe bulgan Rossiya Federasiyasıse budget sistemasynyñ baska budgetlarynnan budgetara transfertlar isəbenənə karalgan budget chygymnarın isəpkə almışicha), plan chorynyñ ikenche elyına budget chygymnarynyñ гомуми küləmenəq kimenə 5 percentes küləmenədə (budget chygymnarın isəpkə almışicha), maksatcan bilgelənəshe bulgan Rossiya Federasiyasıse budget sistemasynyñ baska budgetlarynnan budgetara transfertlar isəbenə karalgan);

Chirattagı finans elyına həm plan choryna budget kytlygyıñ finanslau chyganklary (Chirattagı finans elyına həm plan choryna));

muunicipal échke burychnyñ iñ yugary chige həm (yisə) muunicipal tıshky burychnyñ iñ yugary chige, Chirattagı finans elyinndan həm plan chorynyñ hər elyinndan soç kılə torğan elnyñ 1 gýinvaryna bulgan torşyshi buencha, muunicipal garantialər buencha burychnyñ iñ yugary chigen kursətep,;

жирлек Советы карары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр.

18 статья. Жирлек бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

1.Жирлек Советына бюджет турында карар проекты белән бер үк вакытта жирлек советына да тәкъдим ителә:

жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең якынча нәтиҗәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенә кәтелүче нәтиҗәләр;

социаль-икътисадый үсеш фаразы;

бюджет проектына аңлатма языу;

методикалар (методикалар проектлары) һәм бюджетара трансфертларны бүлүне исәпләү;

муниципаль эчке бурычның ин югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның ин югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына;

агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганаклары реестрлары;

башка документлар һәм материаллар.

2.Жирлекнең башкарма комитеты жирлек Советына агымдагы елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проектын кертә.

19 статья. Карап проектын карау бюджеты турында жирлек Советы

1.Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

2.Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар тәүлек дәвамында жирлек башлыгына кул кую һәм халыкка житкерү өчен жибәрелә.

3.Жирлек бюджеты турындагы карар жирлек Советы тарафыннан расланган, жирлек башлыгы тарафыннан имзаланган һәм чираттагы финанс елы башланганчы халыкка житкерелгән булырга тиеш.

IV кисәк. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ҮТӘЛЕШЕ

20 статья. Жирлек бюджеты үтәлеши нигезләре

1.Жирлек бюджетының үтәлеши жирлек башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.

2.Бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә үтәлә.

21 статья. Жыелма бюджет язмасы һәм касса планы

1.Жирлек бюджетының үтәлеши жыелма бюджет язмасы нигезендә оештырыла, аның расланган күрсәткечләре жирлек бюджеты турындагы карапга һәм касса планына

туры килергә тиеш.

2.Жыелма бюджет язмасын төзу һәм алып бару тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә .

3.Касса планын төзу һәм алып бару тәртибе килешү нигезендә Апас муниципаль районының финанс органына тапшырылырга мөмкин.

22 статья. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеше

1.Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә тота:

РФ Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына салымнар, җыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән кергән керемнәрне жирлек бюджетының бердәм счетына күчерү (статья 2007 елның 2 августындағы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын кире кайтару;

Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык алынган суммалар хисабына;

жирлек бюджетына түләүләр администраторы тарафыннан төгәлләштерелә;

артык түләнгән яки артык алынган салымнар, җыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтаруны (зачетны, төгәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәклө, артык бүленгән суммаларны, чарапарны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетының бердәм счетыннан күчерү .

23 статья. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше

1.Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп, жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

2.Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлешен күздә тота:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акча йөкләмәләрен раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

24 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча жирлек бюджети үтәлеше

1.Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча жирлек бюджетының үтәлеше, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә, жыелма бюджет язмасы нигезендә, жирлек бюджети кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары, администраторлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

25 статья. Агымдагы финанс елы тәмамлануы

1.Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, РФ Бюджет кодексының 242 статьясындағы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш .

Агымдагы финанс елында жирлек бюджети үтәлеше буенча операцияләрне тәмамлау РФ Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

2.Агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре

лимитлары һәм финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалталар.

3.Ағымдагы финанс елының соңғы эш көненә қадәр җирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә санкцияләнгән Бюджет йөкләмәләрен җирлек бюджетының бердәм счетындағы калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

4.Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә ағымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджетара трансфертлар бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

5.Жирлек бюджеты акчаларының баш администраторы карары нигезендә, ағымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнештәге субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турсындағы карар нигезендә, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдығыннан артмаган күләмдә акчалар Чираттагы финанс елында әлеге бюджетара трансфертларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәэмин итү өчен кире кайтарылырга мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган файдаланылмаган бюджетара трансфертлар калдығы жирлек бюджеты кеременә күчерелмәгән очракта, әлеге акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, жирлек бюджеты кеременә алынырга тиеш.

V Кисәк. БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН ТӘЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ һәМ РАСЛАУ

26 статья. Бюджет хисаплылыгын тәзу

1.Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре РФ Бюджет кодексы белән билгеләнә.

2.Жирлекнең бюджет хисаплылыгын үз эченә ала:

- 1) жирлек бюджеты үтәлеше турсында хисап;
- 2) жирлек бюджеты үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турсында хисап;
- 4) хисап хәрәкәте турсында акча;
- 5) Аңлатма языу.

3.Жирлекнең бюджет хисаплылыгы жирлек бюджеты акчалары баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылыгы нигезендә төzelә.

Жирлекнең бюджет хисаплылыгы еллык хисап булып тора. Жирлек бюджеты үтәлеше турсындағы хисап квартал саен була.

Ағымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда жирлек бюджеты үтәлеше турсындағы Отчет жирлек башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм жирлек Советына, ревизия комиссиясенә жибәрелә.

27 статья. Жирлек бюджеты үтәлеше турсында еллык отчет

1.Жирлек бюджеты үтәлеше турсындағы еллык хисап авыл жирлеге Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул жирлек бюджеты акчалары баш администраторларының бюджет хисаплылыгын тышкы яктан тикшерүне һәм жирлек бюджеты үтәлеше турсында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2.Еллык хисапны тышкы тикшерү ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3.Жирлекнең башкарма комитеты ағымдагы елның 1 апреленнән дә соңға калмыйча аңа бәяләмә әзерләү өчен жирлек бюджеты үтәлеше турсында хисап тапшыра. Бюджет үтәлеше турсындағы еллык хисап белән бер үк вакытта карар проекты һәм жирлек Советына жирлек бюджеты үтәлеше турсындағы еллык хисап белән бер үк вакытта

тапшырылырга тиешле башка документлар да тапшырыла. Жирлек бюджеты үтәлеше турындағы еллық хисапка бәяләмә әзерләу эшләре бер айдан да артмаган вакытта башкарыла. Жирлек бюджеты үтәлеше турындағы еллық хисапка бәяләмә Ревизия комиссиясе тарафыннан жирлек Советына бер үк вакытта жирлекнең башкарма комитетына юллана.

4.Жирлек бюджеты үтәлеше турындағы еллық хисап авыл жирлеге Советына ағымдагы елның 1 маеннан да соңға калмыйча тапшырыла.

5.Жирлек советы бюджет үтәлеше турындағы еллық хисапны карау нәтижәләре буенча жирлек бюджетты үтәлеше турындағы карапны раслау яисә кире кагу турында Карап кабул итә.

6.Жирлек Советы тарафыннан жирлек бюджетты үтәлеше турындағы карап кире кагылған очракта, ул дөрес булмаган яки тулы өзгөлдүрүлмеган мәғълүматларны бетерү һәм бер айдан артмаган кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

7.Жирлек Советы карапы белән хисап финанс елында жирлек бюджетты үтәлеше турында отчет раслана, анда керемнәрнен, чыгымнарның һәм дефицитның (профицитның) гомуми күләме курсәтелә. Жирлек бюджетты үтәлеше турындағы карапга аерым күшүмталар белән курсәткечләр раслана:

- бюджет керемнәрен классификацияләу кодлары буенча бюджет керемнәре;
- керем тәрләре кодлары, керемнәрнен ярдәмче тәрләре, Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләу буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарның ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет чыгымнарын классификацияләу бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыкларын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләу бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары тәркемнәре, тәркемчәләре, статьялары, тәрләре буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары чыганаклары кодлары буенча

VI кисәк. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

28 статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыруучы органнар

1. Тышкы муниципаль финанс контроле ревизия комиссиясенең контроль эшчәнлеге булып тора.

2. Эчке муниципаль финанс контроле-жирлек Башкарма комитетының контроль эшчәнлеге.

3. Муниципаль финанс тикшерүе органнарының бюджет вәкаләтләре РФ Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә .

4. Апас муниципаль районы Контроль-хисап палатасына авыл жирлегенең Ревизия комиссиясе вәкаләтләрен тапшыру турында авыл жирлеге Советы белән килешү төзөргә хокуклы.